

Capítol 28

València: cal saber apreciar viure en la més alegre i amorosa de les ciutats

A la facultat em van parlar d'un llibre molt curiós, *La regina de la pobla de les fembres peccadrius*. Es va publicar fa mil anys i l'autor, segons deia la coberta, era un tal Cremades i Arlandis. El títol em va enllumenar d'entrada, per raons òbvies. No vaig tardar a anar-lo a buscar a la biblioteca. Va resultar ser un text *vintage*, que imitava el català del Segle d'Or, i que es basava en un fet real: l'existència a la València medieval d'un recinte exclusivament dedicat a l'exercici de l'amor venal.

Sembla que aquell lloc era a l'actual barri del Carme i tenia fama de ser el bordell més luxós i ben parat d'Europa. Les prostitutes tenien la protecció del rei, s'hi fomentaven les revisions mèdiques i s'evitava l'existència del proxenetisme. Sempre he pensat que m'hauria agradat viure en aquella València poderosa, el gran port del Mediterrani, una de les urbs més modernes i poblades del món conegut. Passejant per aquells carrers podies trobar-te Ausiàs March que, de la mà de la seua esposa (la germana de Joanot Martorell), es creuava a la plaça de la Reina amb el metge Jaume Roig, que se n'anava a l'altre costat del riu, al monestir de la Trinitat, a fer la visita mèdica ritual a les monges de Sor Isabel de Villena. Aquella València de la catedral, la Llotja i la Generalitat, de les tertúlies aristocràtiques i les tertúlies burgeses, del triomf de l'amor i l'imperi del plaer, un país no obsessionat només per fer la guerra als altres —com n'hi ha tants— sinó a viure la vida de la manera més delitosa possible. Eren els anys en què els mercaders genovesos havien encunyat una gran frase referida a la meua ciutat: «In tutta Catalogna non è più lasciva ed amorosa città.»

En primer de batxillerat ens van fer fer un treball sobre el *Tirant lo Blanc*. En vam llegir una antologia. La veritat és que els capítols de batalles resultaven bastant avorrits, però, en canvi, tot allò que passava a Constantinoble era fascinant. El professor va dir que les relacions entre els personatges de la cort devia ser un reflex de com vivien les classes altes valencianes de l'època. O siga, un putiferi continuat, diguem-ho clar.

El meu treball consistia a exposar el capítol 163, «El somni de Plaerdemavida». És aquell en què la donzella de Carmesina (m'inxisa el nom: Plaerdemavida) creu que ha somiat que Tirant i alguns acompanyants han entrat de nit a la cambra de la princesa, amb la intenció de celebrar «bodes sordes». De fet, no és un somni. Efectivament, Tirant té un amorós combat amb Carmesina, sense arribar al final, i Estefania i Diafebus, ells sí, arriben al clímax.

«E totes aquestes coses he somiades que vós a ell e ell a vós déieu. Aprés, en visió, viu com ell vos besava molt sovint, e desféu-vos la clotxeta dels pits, e que us besava a gran pressa les mamelles. E com vós hagué ben besada, volia-us posar la mà davall la falda per cercar-vos les puces. E vós, la mia bona senyora, no ho volíeu consentir, car dubte em fa que, si ho haguésseu consentit, que lo sagrament no perillàs. E vostra altesa li

deia: “temps vendrà que lo que tant desitges estarà en llibertat tua, e la mia virginitat conservada serà per a tu”. Aprés, posà la sua cara sobre la vostra, e tenint los braços sobre lo vostre coll, e los vostres en los seus lligats com les sarments en los arbres, prenia de vós amorosos besars.»

El treball consistia a fer una presentació amb passatges del capítol seguint un esquema previ. Jo hi vaig incloure, entre altres il·lustracions, una foto d'internet en què eixia una dona despullada (que figurava ser Carmesina). Quan va aparèixer en pantalla, tota la classe es va posar a xiuxiuejar i a fer rialletes, com si no estigueren farts de veure porno al mòbil...

En l'obra de Cremades, la regina de la pobla de les fembres peccadrius és una filla borda del papa Alexandre VI. Ben bé podria ser. Pel que sé dels papes valencians, totes les barbaritats que se'ls atribuïen eren veritat: tingueren fills i riqueses, foren violents i assassins. Suppose que els papes italians de l'època eren iguals, però els Borja eren els nostres, per això nosaltres els disculpem i ells els acusen.

Siga com siga, em meravella l'evocació d'aquella València on la recerca de la felicitat i el plaer era la màxima aspiració social, on els jòvens eren ensinistrats no en les arts pròpiament bèl·liques sinó en les de «desverjar i desflorar conys».

Aquella «València putana», aquella ciutat considerada «la figa del món», era un lloc formidable on fins i tot els capellans i les monges es dedicaven a cultivar no la fe en un altre món sinó els plaers i els delits de la carn en aquest.

Em vaig divertir molt llegint les diferents classes de putes segons el narrador de la novel·la:

«Ens ha dit que hi ha putes de natura i putes de profit. Putes de porta ferrejada i putes de gelosia, i putes de finestra, ço és, que tenen draps encerats a les finestres, i així és de més reputació (...). I també hi ha putes gracioses, més que formoses, que ací a València són més gracioses que formoses (...). Putes afaitades, putes esclaridores, putes reputades, reprovades. Hi ha putes cristianes i putes catòliques, i putes mossàrabs vingudes de la plaça central de Toledo (...). Putes de cap de ronda, putes ursines, males putes güelfes i gibel·lines, putes luètiques, putes rapades i putes per rapar. Hi ha putes de llavors i putes llavorades. Putes de bua oculta i putes de mala bua. Putes nocturnes i putes diürnes. Putes de posar les peres a quatre i putes de rúbrica arxivada (...). Putes converses, repenedides, putes velles, bugaderes encabotades, que sempre tenen vint anys. Putes meridians, occidentals, putes de titella. Putes de carasses disfressades. Putes lligades, putes enxarxades, putes com mosques i putes com abelles. Putes abans de l'infantament i putes després de l'infantament. Putes de muntar i putes de capamunt. Putes amb virgo i putes d'escàndol. Putes de diumenge i festes de guardar. Putes que guarden dissabte fins que han ensabonat (...). Putes glorioses, putes bones i putes males. Males putes de Llotja. Putes secretes i putes públiques. Putes jubilades, putes maridades. Putes putes, putes reputes i putes recontraputes...»

Encara ric! La veritat és que el llibre, tot i la cosa del llenguatge —o justament per això, ves a saber!—, és molt entretingut i està molt ben escrit. És fascinant la descripció d'aquell paradís de i per al plaer on les dones porten la batuta i, quan no tenen hòmens, «s'ho fan elles mateixes, elles soletes, introduint-se i enfonsant-se en lo secret de la vagina un saquet llarg de farina o un facsímil de vori de l'òrgan masculí». Aquestes meravelloses avantpassades «no exerceixen solament l'ofici de ser belles, sinó que també l'ofici de viure de la bellesa». Quan els seus enemics les ataquen —des dels púlpits teologals o des dels primmirats cadafals municipals— elles responen que per a entendre-les només cal tindre una cosa: desig de viure...

Quan vaig acabar la novel·la, això sí, vaig plorar (tal com ho dic: és que jo soc molt sentida). Va ser molt trist assabentar-se com la Inquisició i l'afany fanàtic dels anomenats Reis Catòlics van destruir la pobla de les fembres i van empresonar-ne la regina.

Molts estan obsedits a impedir que la gent fruísca dels plaers d'aquest món, amb l'excusa del que trobaran a l'altre. Però com va dir algú, és estúpid preguntar-se si hi ha vida després de la mort. On ha d'haver-hi vida és abans de la mort. I tots els qui es confabulen en contra d'això són els autèntics fills de puta.